

Växtproduktionsekologi
Crop production ecology
Swedish University of Agricultural Sciences

PM Plan R6-104. Sortförsök med blåusern

Version 2009-03-25 och gäller säsongen 2009

Magnus Halling

Variabelkoder angivna – frågetecken betyder skördenummer

ANLÄGGNINGSÅRET

<u>Försöksplats:</u>	Välj en jämn och kvickrotsfri plats året före anläggningen.
<u>Rutstorlek:</u>	Brutto 20-25 m ²
<u>Jordprov:</u>	Före gödslingen uttages ett generalprov från matjorden. Provet skickas av försöksutföraren till Agri Lab AB, Ulls väg 33, 756 51 Uppsala. Analys skall ske av jordens textur (jordart), mullhalt, pH, P-AL och K-AL.
<u>Gödsling</u>	<u>N-gödsling:</u> Högst 50 kg N per ha till skyddssäden. Vid sådd utan skyddssäd ges ingen kvävegödsling till luserna.
<u>Mätare:</u>	Anläggning 2009 har SW Pondus
<u>Antal block:</u>	Tre
<u>Sådd:</u>	Försöken anläggs valfritt med eller utan skyddssäd. Anläggning utan skyddssäd rekommenderas. Sådden utförs på våren. Vältning före och efter sådd. Grund myllning (max 10 mm). Utsädet skickas ut av sortägarna. Vid sådd i skyddssäd används en tidig stråstyv kornsort, som sås med högst 150 kg per ha. Utsädet anskaffas av försöksutföraren. Anläggning kan ske utan skyddssäd om det bedöms ge en bättre etablering. <u>Vallfrö:</u> Skickas ut av sortägarna. <u>Ympning:</u> Lusernfröet skall ympas. Bakteriekultur tillhandahålls av försöksavdelningen. <u>Utsädesmängd:</u> Se särskild utsädeslista. <u>Radavstånd:</u> Normalt 12,5 cm <u>Rutfördelning:</u> OBS! Följ den rutfördelning som finns angiven på fältkortet!
<u>Ogräsbekämpning:</u>	Vid behov. Följ gällande rekommendationer.

Observationer och graderingar:Före skyddssädens skörd antecknas:Förekomst av skador och deras omfattning i procent (DA) – **rutvis**Gradering av liggsäd i procent (LOD) – **rutvis**På höstenGradering av vallbeståndets slutenhet i procent (CV.SF) – **rutvis**

Obs! Fyll i samtliga uppgifter som begärs på fältkortet.

Skörd av skyddssäd: Försök som anläggs med skyddssäd:

Bildas svår liggsäd skall skyddssäden snarast skördas och bortföras från försöksplatsen. Skyddssäden skördas för övrigt så fort den är mogen. Stubbhöjd omkring 15 cm

Kärnskördens storlek uppskattas på 500 kg/ha när, kärnan behöver således inte vägas.

Halm och övriga skörderester avlägsnas från försöksplatsen omedelbart efter skörden.

Fältkort:

Fältkort och listor laddas ner från www.ffe.slu.se. Kopiera fältkortet och sänd in det efter anläggningen av försöket, senast den 15 juni.

Slutversionen av fältkortet skall vara Växtproduktionsekologi tillhanda senast två veckor efter höstgraderingen. Graderingsdata skall också skickas in elektroniskt.

Fakturerings

Om R6-försök skickas fakturan till: SLU Fakturamottagning, Box 7090, 750 07 Uppsala. Ange referens 500MHG. Skicka också komplett fakturaunderlag direkt till magnus.halling@vpe.slu.se. Om B6-försök faktureras sortrepresentanterna direkt.

VALLÅREN

Liggtid: 3 vallår

Mätare: Ingen anläggning 2006-2008

Antal block: Tre

Skötsel på våren: Tidigt på våren första vallåret avlägsnas eller vältas ev. skyddssädesstubb. Ev. förna bortträfsas.

Observationer och graderingar:

På våren:

Förekomst av skador och deras omfattning i procent (DA.SS) – **rutvis**.

Gradering av beståndets slutenhet i procent av optimalt bestånd (CV.SS) – **rutvis**.

Före första skörd:

Datum för begynnande knoppning antecknas (EPD?.BGN) – **ledvis**

Håll uppsikt när den tidigaste sorten uppnått begynnande knoppning och kontrollera därefter var annan/var tredje dag fram till skörd. OBS! Vänta inte på sent utvecklade sorter, försöket måste skördas i sin helhet när mätarsorten uppnått angivet utvecklingsstadium för skörd.

Vid varje skörd:

Botaniskt utvecklingsstadium (G?.LE) enl. skala för varje sort, endast en heltalssiffra – **ledvis**.

Botanisk uppskattning i procent (LE?.EPW) – **rutvis**.

Förekomst av skador och deras omfattning i procent (DA?) – **rutvis**

Förekomst av sjukdomar och skadedjur i procent (DIS?) – **rutvis**

Ange om möjligt vilken sjukdom eller skadedjur det gäller.

På hösten:

Gradering av beståndets slutenhet i procent (CV.SF) – **rutvis**. Uppgifterna sparas och införs på nästa års fältkort (CV.SP).

*Ange alla graderingar med endast ett tal i varje kolumn
Även om många värden är lika måste alla fyllas i.*

Gödsling: P och K tillförs årligen på våren, normgiva 30 kg P och 100 kg K per ha. Har vid anläggningen förrådsgödslats, tillförs P och K endast på våren i vall II och III.

Till lusern ges inget kväve (N).

Skörd: Antal skördar: 2 skördar i vall I utom i södra Götaland där det skall tas 3 skördar, 3 skördar per år i vall II och III

Första skörden vid mätarens beg. blomning (= stadium 5 i bifogad skala). Mätare – se fältkortet.

Andra skörden vid 2 skördar: 20-31 augusti
" 3 " 20-30 juli

Tredje skörden: 1-10 september

Grönmassevikten för nettoparcellen i kg (Y?.KG) bestäms med 0,1 kg noggrannhet och noteras. Om vikten innehåller en tara eller måste räknas om måste det nog framgå.

Beräkning av skördeyta. För beräkning av nettobredden av den skördade parcellen läggs ett halvt radavstånd till från centrum från varje ytterrad. Exempel: Om parcellen har tolv rader med 12,5 cm mellan varje rad blir bredden $11 \cdot 12,5 \text{ cm} + 2 \cdot 6,25 \text{ cm} = 1,5 \text{ m}$.

Stubbhöjd ca 8 cm.

Provtagning: Prov för ts-bestämning och ev. kemisk analys: Omedelbart efter skörden uttas från varje **ruta** ett representativt prov om ca 1 kg. Om plastpåsar med hål utnyttjas måste de läggas i en tär plastpåse. Proven vägs (helst med 10 g noggrannhet) och vikten antecknas. Proven förtorkas vid högst 60°C och skickas av försöksutföraren till Agri Lab AB, Ulls väg 33, 756 51 Uppsala om så överenskommet. Beställ fraktsedel av Agrilab och ange deras kundnummer till posten så står de för frakten. Samordna helst frakten (samla ihop från flera försök och flera skördar) – vid större mängder beställ bur på 3 m³ av Posten – kostar ca 1 000 SEK. Agrilab hämtar preliminärt vid platserna i Linköping, Jönköping, Kalmar, Örebro och Västerås. **Finns det andra lokala överenskommelser om var ts-analyser skall utföras så följs dessa, t.ex att utföraren gör ts-analysen.** Vid analys. Proven torkas till 110 °C i 3 h för bestämning av ts-halten (DM?). **Ingen kemisk analys säsongen 2009.** Proven kastas därefter.

Fältkort och etiketter: Fältkort och listor laddas ner från www.ffe.slu.se. Färdigskrivna etiketter skickas till utföraren. Kopiera fältkortet och sänd in det som en bekräftelse att försöket är igång senast den **15 juni**.

Försöksresultaten insänds i första hand elektroniskt snarast efter höstgraderingen, så att de är Växtproduktionsekologi tillhanda senast två veckor därefter. Slutversionen av fältkortet samt graderings- och datalistor skickas också in.

Fakturerering Om R6-försök skickas fakturan till: SLU Fakturamottagning, Box 7090, 750 07 Uppsala. Ange referens 500MHG. Skicka också komplett fakturaunderlag direkt till magnus.halling@vpe.slu.se . Om B6-försök faktureras sortrepresentanterna direkt.

Schema för bestämning av baljväxternas utvecklingsstadier

2005-02-06

Magnus Halling

OBS! Utvecklingsstadiet skall anges med endast en heltalssiffra.

Kod	Stadium	Beskrivning
1	Blad	Enbart blad och bladskaft
2	Stjälksträckning	Övervägande delen plantor har synliga internoder, dvs. minst 1 cm mellan bladskaftsfastena
3	Begynnande knoppning	Huvudstjälkens knoppsamling synlig åtminstone på några plantor
4	Knoppning	Enskilda knoppar i knoppsamlingarna synliga på flertalet plantor
5	Begynnande blomning	Öppna blommor är synliga på huvudstjälkens blomhuvud på några plantor
6	Blomning	Öppna blommor är synliga på sidogrenarnas blomhuvud på flertalet plantor
7	Överblommat	Blommorna på huvudstjälkens blomhuvud är avblommade och blomfoderbladen börjar mörkfärgas på flertalet plantor

